

Józef Turek

WSZECHŚWIAT DYNAMICZNY REWOLUCJA NAUKOWA W KOSMOLOGII

Całość podjętych w pracy analiz filozoficznych koncentruje się wokół procesu kształtowania się idei Wszechświata dynamicznego. Prowadzone w pracy rozważania filozoficzne koncentrują się wokół wycinka dziejów kosmologii. Rozprawa ma charakter historyczny i filozoficzny. Podjęta rekonstrukcja historyczna procesu została dokonana w języku przedmiotowym, tzn. w takim, w jakim wchodząca w jego zakres problematyka kosmologiczna była formułowana przez twórców współczesnej kosmologii. W analizie filozoficznej została wykorzystana aparatura pojęciowa i metody badawcze stosowane w szeroko rozumianej filozofii nauki.

RW KUL, Lublin 1995

Adam Chmielewski

FILOZOFIA POPPERA ANALIZA KRYTYCZNA

„Książka ta jest zapisem przemyśleń na temat krytycznego racjonalizmu Poppera i związanych z tą teorią idei, formułowanych w trakcie trwającej długie lata pracy edytorskiej i translatorskiej nad dziełami Poppera oraz książkami niektórych jego uczniów i komentatorów”.

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 1995

---

*UWAGA: Tekst został zrekonstruowany przy pomocy środków automatycznych; możliwe są więc pewne błędy, których sygnalizacja jest mile widziana (obi@opoka.org). Tekst elektroniczny posiada odrębną numerację stron.

Stefan Amsterdamski

TERTIUM NON DATUR?

SZKICE I POLEMIKI

Rozprawy zebrane w książce, dotyczą problematyki z pogranicza filozofii i socjologii nauki. Niektóre teksty dotyczą kwestii uwikłań nauki i uczonych w konflikty życia społecznego. Autor rozważa w jakim stopniu i w jakich warunkach nauka, która w XX wieku utraciła swą autonomię instytucjonalną, zachować może swą autonomię intelektualną.

PWN, Warszawa 1994

Imre Lakatos

PISMA Z FILOZOFII NAUK EMPIRYCZNYCH

„Tom ten zawiera przekłady tekstów z zakresu metodologii i metametodologii programów badawczych, jakie Lakatos przygotował do druku, z wyjątkiem *The Role of Crucial Experiments in Science* i *Criticism and the Methodology of Scientific Research Programmes*, których zasadnicze fragmenty stanowią części innych, zamieszczonych w książce artykułów. Zbiór został uzupełniony dwoma ważnymi, w przekonaniu tłumacza, tekstami, opublikowanymi pośmiertnie na podstawie zachowanych rękopisów i maszynopisów”.

PWN, Warszawa 1995

Zygmunt Hajduk

TEMPORALNOŚĆ NAUKI

Książka stanowi kontynuację projektu badawczego, jaki autor opracowywał wraz z zespołem pracowników Katedry Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (w składzie: Z. Hajduk, Z. Roskał, J. Turek), na temat *Uwarunkowania rozwoju nauki*. Problem sformułowany w tytule pracy jest nowy i aktualny. W postpozytywistycznych filozofiach nauki, kwestia zmiany naukowej, rozwoju i postępu poznawczego, jest kwestią wiodącą. Autor stara

się nam przybliżyć m. in. związki między strukturami pojęciowymi, cechy rozwoju nauki, zagadnienie demarkacji.

RW KUL, Lublin 1995

Paul Davies

OSTATNIE TRZY MINUTY

„Jak skończy się świat — z krzykiem, czy ze skomleniem? Czy w ogóle nastąpi koniec świata, a jeśli tak, to czy ludzkość lub jej spadkobiercy mają szansę go przetrwać? Odpowiedzi udziela Paul Davies, profesor filozofii przyrody na Uniwersytecie w Adelaidzie”.

CIS, OW MOST, Warszawa 1995

John Barrow

POCZĄTEK WSZECHŚWIATA

Jakie były początki przestrzeni, materii i czasu? O złożonych, fizycznych procesach, które umożliwiły powstanie wszechświata, i o znaczeniu najnowszych odkryć pisze Barrow, profesor astronomii na uniwersytecie w Sussex.

CIS, OW MOST, Warszawa 1995

John Barrow

TEORIE WSZYSTKIEGO

Światowy bestseller znanego angielskiego fizyka i kosmologa poszukuje odpowiedzi na pytanie, czy można stworzyć logicznie spójną strukturę, w której zawarta byłaby cała informacja o Wszechświecie.

ZNAK, Kraków 1995

Michał Heller

USPRAWIEDLIWIENIE WSZECHŚWIATA

W książce, autor m. in. zadaje pytanie o sens Wszechświata w kontekście współczesnej kosmologii. Podejmuje też próbę przemyślenia od nowa chrześcijańskiej doktryny o stworzeniu.

ZNAK, Kraków 1995

Michał Heller

WSZECHŚWIAT I SŁOWO

Kosmologia relatywistyczna, teoria względności, filozofia i historia nauki, zagadnienia graniczne pomiędzy naukami empirycznymi a filozofią i teologią — to podstawowe kierunki poszukiwań intelektualnych Michała Hellera, filozofa i kosmologa. Książka stanowi owoc dyskusji autora z jego kolegami: fizykami, astronomami i kapłanami.

ZNAK, Kraków 1994

Michał Heller

WIECZNOŚĆ — CZAS — KOSMOS

Książka jest zbiorem studiów z pogranicza filozofii przyrody, filozofii nauki, nauk przyrodniczych i ich historii. Korzenie wielu dzisiejszych problemów tkwią w dawnych filozoficznych dyskusjach na temat czasu. Uwikłania człowieka w problematykę czasu, nie są jedynym powodem, dla którego zagadnienie czasu łączy się z zagadnieniem wieczności.

ZNAK, Kraków 1995

Michał Heller

NAUKA I WYOBRAŹNIA

Lubimy czytać książki typu *science-fiction*, bo otwierają przed nami fascynujące obszary wyobraźni, ale wytwory naszej wyobraźni wydają się płaskie i nieudolne w porównaniu ze światami, jakie ukazują nam teorie współczesnej nauki. Pod jednym warunkiem — trzeba na nie spojrzeć oczami filozofa. Autor *Nauki i wyobraźni* wprowadza czytelnika w krąg tej niezwyklej intelektualnej i estetycznej przygody. Ale jest tu także i coś więcej: próba

niekiedy zupełnie oryginalnego spojrzenia na problemy, z jakimi od dawna boryka się filozofia nauki.

ZNAK, Kraków 1995

Michał Heller

SZCZĘŚCIE W PRZESTRZENIACH BANACHA

Współczesna fizyka poczyniła tak wielkie postępy w rozszyfrowywaniu mechanizmów rządzących procesami tworzenia się struktur i narastania informacji, że wykorzystanie nauki do badania niej samej wydaje się już tylko kwestią czasu. Eseje zebrane w tym tomie zapewne nie stanowią jeszcze oczekiwanej rewolucji w naszym spojrzeniu na naukę, ale są być może przygotowaniem do niej. „Czy można znaleźć szczęście w przestrzeniach Banacha?” Kto kocha abstrakcyjne zagadki Wszechświata i jego poznawanie, może przynajmniej liczyć na to, że znajdzie przyjemność w czytaniu tej książki.

ZNAK, Kraków 1995

Alan Chalmers

CZYM JEST TO, CO ZWIEMY NAUKĄ?

Książka jest, jednym z najpopularniejszych w świecie, anglosaskim wprowadzeniem do problemów i teorii współczesnej filozofii nauki. Autor rozważa formalną strukturę naiwnego indukcjonizmu, przypisywanego członkom Koła Wiedeńskiego, a następnie poddaje indukcjonizm krytycznej analizie z punktu widzenia falsyfikacjonizmu. Rozważania na temat opozycyjności pomiędzy Popperowskim racjonalizmem krytycznym z jednej strony i „relatywizmem” Kuhna z drugiej, prowadzą autora do przedstawienia własnej, „obiektywistycznej” wizji rozwoju nauki. Przystępna i poparta interesującymi przykładami analiza Chalmersa odpowiada na pytanie „czym jest nauka?”.

SIEDMIORÓG, Wrocław 1993
